

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ

Факультет права, гуманітарних і соціальних наук
Кафедра публічного та приватного права

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до контрольних робіт з дисципліни

«Теорія держави і права»

для здобувачів вищої освіти першого (бакалавр) рівня
галузь знань Д Бізнес, адміністрування та право

Д8 Право

(заочна форма навчання)

«До друку, у світ дозволяю»

Проректор _____
Протокол № 8 від 15 січня
2026 р.

Укладачі

М.І. Антоненко
Л.В. Котова
Б.Г. Розовський
О.С. Арсентьева
Г.С. Сергієнко
О.І. Бутков

*Весь цифровий і фактичний матеріал
Бібліографічні відомості перевірені,
Написання одиниць відповідає стандартам*

Київ-2026

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ

**Факультет права, гуманітарних і соціальних наук
Кафедра публічного та приватного права**

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до контрольних робіт з дисципліни
«Теорія держави і права»
для здобувачів вищої освіти першого (бакалавр) рівня
галузь знань D Бізнес, адміністрування та право
D8 Право
(заочна форма навчання)

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри публічного та приватного
права Протокол № 8 від 15.01.2026 р.

Київ-2026

УДК 340(07)

Методичні вказівки до контрольних робіт з дисципліни «Теорія держави і права» для здобувачів вищої освіти першого (бакалавр) рівня галузь знань Д Бізнес, адміністрування та право Д8 Право (заочна форма навчання) / Укладачі: Антоненко М.І., Котова Л.В., Розовський Б.Г., Арсентьєва О.С., Сергієнко Г.С., Бутков О.І., Київ: вид-во СНУ ім. В. Даля, 2026. 35 с.

Методичні вказівки містять перелік завдань для виконання контрольної роботи з дисципліни «Теорія держави і права» для здобувачів вищої освіти першого (бакалавр) рівня галузь знань Д Бізнес, адміністрування та право Д8 Право (заочна форма навчання). У кожному варіанті контрольної роботи сформульовані основні теоретичні поняття, які повинні бути освітлені; містяться практичні та тестові завдання; поданий список рекомендованих джерел.

Укладачі:

Антоненко М.І., к.і.н., доц.

Котова Л.В., к.ю.н., проф.

Розовський Б.Г., д.ю.н., проф.

Арсентьєва О.С., к.ю.н., проф.

Сергієнко Г.С., к.і.н., доц.

Бутков О.І., PhD з права, доц.

Контрольна робота є одним з етапів вивчення курсу «Теорія держави і права». Метою виконання контрольної роботи є формування у студентів навичок самостійного вивчення учбового матеріалу, пошуку і узагальнення теоретичної інформації, логічного викладу основних положень заданої теми, розвиток уміння творчо підходити до викладу теорії, практично використовувати отримані знання. Увага студентів акцентується на найбільш значущих, вузлових моментах при вивченні кожної теми. Кожний варіант є комплексним завданням, що містить теоретичні питання, тести та практичну частину. Наданий перелік рекомендованої літератури.

Рекомендується контрольну роботу виконувати комп'ютерним набором. Параметри тексту: шрифт Times New Roman, розмір – 14; поля - 20, 20, 20, 10; інтервал рядків - 1,5.

Обсяг контрольної роботи – 15-25 сторінок комп'ютерного тексту.

Варіант контрольної роботи повинен відповідати номеру прізвища студента у списку академічної групи.

На першій сторінці роботи вказують найменування учбового закладу, найменування дисципліни, номер виконуваного варіанту роботи, курс, група студента, його прізвище, ініціали, адреса і місце роботи.

Структура роботи включає такі частини:

1. Титульний аркуш.
2. План.
3. Текст.
4. Список використаної літератури.

При виконанні теоретичної частини роботи необхідно в лаконічній формі освітити поставлене питання відповідно до методичних вказівок, наведених у кожному варіанті контрольної роботи. При розкритті питання слід конкретно описувати тему, не відхилятися від неї, не допускати надмірного цитування нормативних актів, виклад питання має бути логічним і носити закінчений характер.

Структура теоретичного завдання має містити:

- А) план;
- Б) вступ;
- В) 5-7 сторінок тексту відповіді на кожне питання;
- Г) висновок.

Текст має бути викладений у логічно послідовній формі у порядку постановки питань у плані.

Вступ – визначення актуальності теми, характеристика місця теми у курсі ТДП, розкриття її зв'язку з іншими темами і проблемами, аналіз наявної літератури з цієї теми з вказівкою авторів і назвою найбільш важливих робіт.

Крім того, у вступі необхідно сформулювати основні завдання контрольної роботи і обґрунтувати її план. Обсяг – до 2-х сторінок.

Посилання оформляються таким чином: у тексті в квадратних дужках [1, с.35] вказують порядковий номер джерела у списку використаної літератури і номер сторінки. Це відноситься до використаних в роботі цифрових і фактичних матеріалів.

Текст має бути чітко структурований, тобто між основними питаннями необхідно робити інтервали.

Висновок має містити узагальнення найбільш важливих положень контрольної роботи, висновки, точку зору автора і тому подібне. Обсяг – до 2-х сторінок.

Список використаної літератури включає перелік джерел, які були використані в процесі написання контрольної роботи. У їх числі мають бути:

- нормативно-правові акти;
- монографії;
- наукові статті;
- підручники;
- інші джерела.

Кількість джерел – не менше 7. Послідовність розташування джерел у списку літератури має відповідати послідовності використання їх у тексті роботи (першим в списку має бути джерело, на яке було зроблено перше посилання). Якщо одне і те ж джерело згадується у тексті кілька разів, у списку літератури він вказується один раз і уживається по тексту роботи з вже привласненим йому номером.

При виконанні практичного завдання відповідь на поставлене питання має бути конкретною, аргументованою, лаконічною. Відповідь має бути логічно послідовною, не носити загальнотеоретичного характеру, а безпосередньо висловлювати думку студента, засновану на конкретних наукових і життєвих фактах.

Теми контрольних робіт.

ВАРІАНТ 1

План:

1. Теорія держави і права як наука та її місце серед інших суспільних і юридичних наук.
  2. Розмаїття концепцій (теорій) походження держави.
  3. Поняття, риси і класифікація принципів, що діють у правовій системі.
4. Практичне завдання: **Охарактеризуйте форму сучасної української держави** (форма правління, форма державного устрою, політичний режим)
5. Тестове завдання: із запропонованих варіантів відповіді оберіть один або декілька правильних.
- 1) Підберіть поняття до цього визначення: «Методологічна наука, що розробляє принципово важливі теоретичні положення, і спрямована на розвиток галузевих юридичних дисциплін»:*
- а) філософія права;
  - б) теорія держави і права;
  - в) історія держави і права;
  - г) методологія права.
- 2) Які державні органи здійснюють правотворчу діяльність в Україні:*
- а) Кабінет Міністрів;
  - б) апеляційний суд;
  - в) СБУ;
  - г) Верховна Рада.
- 3) Яка функція держави характеризується створенням умов, що забезпечують гідне життя і вільний розвиток людини за допомогою гарантування певного обсягу благ державою:*
- а) економічна;
  - б) соціальна;
  - в) екологічна;

г) інтеграції до світової економіки.

ВАРИАНТ 2

План:

1. Основні функції теорії держави і права.
2. Концепція правової держави: історія виникнення та розвитку.
3. Теорії походження права.
4. Практичне завдання: **Приведіть приклади сучасних держав з монархічною формою правління (не менш 4-х). Дайте їх видову характеристику (абсолютна, дуалістична, парламентська)**
5. Тестове завдання: із запропонованих варіантів відповіді оберіть один або декілька правильних.

1) Які чинники є вирішальними у визначенні цілей і завдань держави на відповідному етапі його розвитку:

- а) форма державного правління;
- б) адміністративно-територіальний устрій;
- в) суть і соціальне призначення держави;
- г) ступінь демократизму.

2) Назвіть авторів, на працях яких ґрунтується цивілізаційний підхід до типології держави:

- а) Маркс До., Енгельс Ф., Ленін В.;
- б) Боден Же., Кельзен Р., Джеферсон С.;
- в) Тойнбі А., Уолт Ростоу, Вебер М.;
- г) Поппер До., Адамс Дж., Пейнт Т.

3) Які види юридичних актів не існують:

- а) правотворчі;
- б) правоохоронні;
- в) акти реалізації права;
- г) акти, що замінюють право.

ВАРИАНТ 3

План.

1. Поняття методології. Основні методологічні принципи сучасної юридичної науки: об'єктивності, історизму. Методи юридичного пізнання: абстрактно-логічний, системно-структурний, порівняно-правовий, соціологічний.
2. Основні закономірності виникнення держави. Особливості формування держави в різних країнах світу.
3. Міжгалузеві й галузеві принципи.

4. Практичне завдання: **Чи існує в Україні зараз громадянське суспільство?** Обґрунтуйте відповідь.

5. Тестове завдання: із запропонованих варіантів відповіді оберіть один або декілька правильних.

1) На якому принципі ґрунтується організація державної влади в Україні

- а) принцип трипартизма
- б) принцип розділення влади;
- в) принцип двовладдя
- г) принцип наукової обґрунтованості.

2) Підберіть найбільш точне поняття до визначення: «Система владовідносин, що реалізовує функції держави, заснована на апараті примушення»:

- а) соціальна влада;
- б) державна влада;
- в) політична влада;
- г) тоталітарна влада.

3) Згідно, якій теорії держава виникла, перш за все, через економічні причини: суспільний розподіл праці, поява додаткового продукту, приватної власності та розколу суспільства на класи:

- а) марксистсько-ленінській теорії;
- б) органічній теорії;
- в) патримоніальній теорії;
- г) іригаційній теорії.

ВАРИАНТ 4

План:

1. Ознаки та поняття держави. Поняття держави як політичної організації.
2. Місце загальної теорії держави і права в системі юридичних та інших суспільних наук.
3. Загальнолюдські (цивілізаційні) принципи права.

4. Практичне завдання: **Яке співвідношення понять «правотворчість» і «законотворчість»?**

5. Тестове завдання: із запропонованих варіантів відповіді оберіть один або декілька правильних.

1) Провідним представником якої теорії державоутворення є австрійський юрист Людвіг Гумплович:

- а) інцестной теорії;
- б) класовій теорії;
- в) теорії насильства;
- г) расової теорії.

2) Підберіть поняття до цього визначення: «Затвердження державою соціальних норм первісного суспільства, що додає їм загальнообов'язкову силу»:

- а) правоутворення;
- б) санкціонування;
- в) правотворчість;
- г) правозастосування.

3) Предметна діяльність держави, що стійко склалася, у найважливіших сферах суспільного життя є ознакою:

- а) функцій держави;
- б) механізму держави;
- в) політичної організації суспільства;
- г) форми правління.

ВАРИАНТ 5

План:

1. Поняття і ознаки соціальної держави.
2. Ознаки держави, які відрізняють її від самоврядування первіснообщинного ладу.
3. Особливості становлення та формування концепції громадянського суспільства.

4. Практичне завдання: **Назвіть основні риси та приведіть приклади державних утворень з конфедеративною формою територіального устрою (не менш 4-х).**

5. Тестове завдання: із запропонованих варіантів відповіді оберіть один або декілька правильних.

1) Підберіть поняття до визначення: «Загальне правило поведінки людей, що є зразком, еталоном, масштабом, яким вони повинні керуватися»:

- а) норма;
- б) мода;
- в) право;
- г) звичай.

2) Систему юридичних наук складають:

- а) природні, суспільні, технічні науки;
- б) галузеві, міжгалузеві, історико-теоретичні науки;
- в) фундаментальні, прикладні, пізнавальні науки.
- г) описові, роз'яснювальні, правозастосовні науки.

3) Реалізація суверенітету держави усередині країни має вираз:

- а) у єдності і розповсюдженні державної влади на все населення та громадські організації країни;
- б) у незалежності її у сфері взаємин цієї держави з іншими державами;
- в) у забезпеченні та підтримці цивілізованого правопорядку усередині держави і на світовій арені;
- г) у неприпустимості втручання у внутрідержавні справи ззовні.

ВАРИАНТ 6

План.

1. Механізм держави і його структура.

2. Функції сучасної держави в економічній сфері суспільного життя.
3. Партії в політичній системі суспільства: правове регулювання статусу та діяльності.

4. Практичне завдання: **Назвіть загальні та різні риси правової держави і соціальної держави**

5. Тестове завдання: із запропонованих варіантів відповіді оберіть один або декілька правильних.

1) Теорія держави і права є:

- а) міжгалузевою юридичною наукою;
- б) галузевою юридичною наукою;
- в) політико-правовою наукою;
- г) всі відповіді неправильні.

2) Основними засобами здійснення влади у первісному суспільстві були:

- а) заборони, дозволи, зобов'язання;
- б) право, примушення, маніпуляції;
- в) управління, панування, контроль;
- г) авторитет, звичаї, звичка.

3) Проявом якої форми здійснення функцій держави є діяльність виборчих комісій з підготовки та проведення виборів депутатів Верховної Ради:

- а) правотворчою;
- б) організаційно-ідеологічною;
- в) організаційно-господарською;
- г) що організаційно-регламентує.

ВАРИАНТ 7

План.

1. Поняття державного апарату і його ознаки. Державні органи і їх види.
2. Поняття та структура політичної системи суспільства.
3. . Головні підходи до праворозуміння.

4. Практичне завдання: **Чи є Україна зараз правовою державою? Обґрунтуйте відповідь**

5. Тестове завдання: із запропонованих варіантів відповіді оберіть один або декілька правильних.

1) Предмет теорії держави і права складають:

- а) загальні закономірності виникнення, розвитку і функціонування держави і права, їх суть;
- б) окремі закономірності виникнення, розвитку та функціонування державно-правових явищ, їх суть;
- в) дослідження певної сфери державного життя та конкретної галузі права;
- г) всі відповіді правильні.

2) Мононорми це:

- а) правила поведінки, що регулювали відносини між людьми на основі їх релігійних уявлень;
- б) норми, регулюючі схожі суспільних відносин;
- в) єдині, нерозчленовані специфічні правила поведінки;
- г) правила поведінки, що регулюють відносини на основі первісних уявлень про добро і зло.

3) Яке з понять понад усе підходить у цьому твердженні: «Розкрити ..... держави – означає виявити те головне, визначальне, що обумовлює його об'єктивну необхідність у суспільстві»:

- а) механізм;
- б) завдання;
- в) форми;
- г) суть.

ВАРИАНТ 8

План.

1. Правові форми і методи здійснення функцій держави.
2. Форми правління: поняття та види.
3. Ознаки права. Функції права і його соціальна цінність.

4. Практичне завдання: **Яке з наведених співвідношень держави та особистості має місце у сучасній українській державі: «держава для людини» або «людина для держави»? Обґрунтуйте відповідь**

5. Тестове завдання: із запропонованих варіантів відповіді оберіть один або декілька правильних.

1) Хто з перерахованих авторів є представником «психологічної» теорії виникнення держави і права:

а) Каутський До., Дюрінг Е., Маффесолі М.;

б) Фрейзер Д., Тард Р., Петражіцкий Л.;

в) Вебер М., Дюги Л., Дюркгейм Е.;

г) Маркс До., Енгельс Ф., Ленін В.

2) Яке співвідношення суспільства і держави:

а) наукова думка не робить відмінностей між суспільством і державою;

б) держава є організаційна форма структурно складного суспільства;

в) держава завжди грає деструктивну роль і над суспільством;

г) суспільство є результатом розвитку держави.

3) Яке поняття найтісніше пов'язане, у логіко-змістовному сенсі з поняттям «єдина територія»:

а) республіка;

б) авторитаризм;

в) конфедерація;

г) федерація.

ВАРИАНТ 9

План.

1. Поняття форми держави.

2. Принципи організації і діяльності державного апарату. Поділ державної влади.

3. Демократія в умовах України.

4. Практичне завдання: **Яке співвідношення понять «Права людини» і «права громадянина»? Яке з понять містить ширший спектр прав?**

5. Тестове завдання: із запропонованих варіантів відповіді оберіть один або декілька правильних.

1) Сукупність певних фундаментальних правових понять утворює:

- а) правову категорію;
- б) галузь права;
- в) думку;
- г) концепцію.

2) Первісному суспільству не були властиві:

- а) суспільна влада (рід, плем'я, союз племен);
- б) соціально-етичні норми;
- в) розподіл праці між чоловіками та жінками;
- г) приватна власність на знаряддя та засоби виробництва.

3) Не є елементом механізму держави:

- а) державні органи;
- б) державні підприємства;
- в) політичні партії
- г) державні установи і організації.

ВАРИАНТ 10

План.

1. Загальна характеристика, функції та принципи діяльності органів законодавчої, виконавчої та судової влади.
2. Форма правління держави.
3. Поняття і загальні ознаки норм права.

4. Практичне завдання: **Приведіть приклади сучасних держав з республіканською формою правління: а) президентська республіка; б) парламентська республіка; в)**

парламентсько-президентська республіка; г) президентсько-парламентська республіка.

5. Тестове завдання: із запропонованих варіантів відповіді оберіть один або декілька правильних.

1) До якого поняття слід віднести визначення: «Організація суспільства, яка володіє монополією на законне застосування примусу»:

- а) політична організація суспільства;
- б) правоохоронні органи;
- в) держава;
- г) армія.

2) Основою якої теорії державотворення є положення про те, що державі передусь природний стан людини:

- а) психологічній теорії;
- б) органічній теорії;
- в) договірній теорії;
- г) волюнтаристській теорії.

3) Якого підходу до визначення права не існує

- а) право як міра свободи;
- б) право як вираз справедливості;
- в) право як міра державного примушення;
- г) право як система загальнообов'язкових норм.

ВАРИАНТ 11

План.

1. Форми державного устрою.
2. Типологія держави.
3. Основні напрями вдосконалення механізму державної влади України.

4. Практичне завдання: **Яке з понять ширше за сенсом: «політична влада» або «державна влада»? Обґрунтуйте відповідь.**

5. Тестове завдання: із запропонованих варіантів відповіді оберіть один або декілька правильних.

1) Підберіть поняття до цього визначення: «Комплекс загальнотеоретичних принципів, логічних і спеціальних наукових методів дослідження основних закономірностей державно-правових явищ»:

- а) ідеологія;
- б) аксиологія;
- в) методологія;
- г) онтологія.

2) У якому суспільстві відносини регулювалися «мононормами»:

- а) у первісному суспільстві;
- б) у рабовласницькому суспільстві;
- в) у феодальному суспільстві;
- г) у ранньобуржуазному.

3) Яке з понять не є характеристикою територіальної держави

- а) федерація;
- б) монархія;
- в) республіка;
- г) теократія.

ВАРИАНТ 12

План.

1. Поняття влади. Співвідношення політичної та державної влади, державної влади і держави
2. Соціальне значення права.
3. Загальна характеристика трьох гілок влади: законодавчої, виконавчої, судової.

4. Практичне завдання: Назвіть загальні і різні риси президентської республіки і парламентської республіки

5. Тестове завдання: із запропонованих варіантів відповіді оберіть один або декілька правильних.

1) Хто є автором книги «Виникнення сім'ї, приватної власності і держави»:

- а) До. Маркс;
- б) Л. Морган;
- в) В. Ленін;
- г) Ф. Енгельс.

2) Які причини виникнення соціальних норм первісного суспільства:

- а) економічні;
- б) політичні;
- в) біологічні;
- г) всі вказані варіанти вірні.

3) Існують такі різновиди правових норм:

- а) правотворчі;
- б) норми-принципи;
- в) регулятивні;
- г) норми-звичаї.

ВАРИАНТ 13

План.

1. Система «стримувань і противаг» органів законодавчої, виконавчої і судової влади
2. Три концепції права: нормативна, етична, соціологічна.
3. Співвідношення права і закону.

4. Практичне завдання: **Назвіть риси, що відрізняють унітарну державу від федерації. Приведіть приклади сучасних федеральних держав (не менш 4-х).**

5. Тестове завдання: із запропонованих варіантів відповіді оберіть один або декілька правильних.

1) Від галузевих юридичних наук теорія держави і права відрізняється тим, що це наука:

- а) абстрактна;
- б) суспільна;
- в) методологічна;
- г) всі відповіді правильні.

2) Які ознаки властиві суспільній владі у первісному суспільстві:

- а) належала всій родовій общині ;
- б) спиралася на спеціальний апарат ;
- в) вищою владою були загальні збори (рада);
- г) здійснювалася в рамках певної території.

3) Формою правління є:

- а) республіка;
- б) федерація;
- в) демократія;
- г) монархія.

ВАРИАНТ 14

План.

1. Теорія держави і права в системі юридичних наук
2. Основні функції права: регулятивна, охоронна, виховна.
3. Право, економіка, політика: їх взаємозв'язок і взаємовплив.

4. Практичне завдання: **Яке з приведених співвідношень держави й особистості має місце у сучасній українській державі: «державна для людини» або «людина для держави»? Обґрунтуйте відповідь**

5. Тестове завдання: із запропонованих варіантів відповіді оберіть один або декілька правильних.

1) Яка з теорій державотворення знайшла своє віддзеркалення в законах Ману, законах Хаммурані, індійських Ведах:

- а) патріархальна теорія;
- б) теологічна теорія;
- в) теорія насильства;
- г) класова теорія.

2) Які основні ознаки держави, що відрізняють його від суспільної влади родового :

- а) соціальна влада, соціальні норми, кровно-споріднений зв'язок;
- б) публічна влада, суверенітет, податки, територіальне ділення населення;
- в) оборона, комунікації, знаряддя праці, мова як засіб спілкування;
- г) всі перераховані.

3) Елементами механізму держави є:

- а) державні органи;
- б) державні підприємства;
- в) політичні партії
- г) державні установи і організації.

ВАРИАНТ 15

План.

1. Суверенітет держави і його співвідношення із суверенітетом народу і суверенітетом нації
2. Класифікація соціальних норм.
3. Система основних прав і свобод людини і громадянина.

4. Практичне завдання: **Чи існує в Україні зараз громадянське суспільство?** Обґрунтуйте відповідь

5. Тестове завдання: із запропонованих варіантів відповіді оберіть один або декілька правильних.

1) Який з частнонаучних методів дозволяє передбачати конкретні перспективи розвитку державно-правових явищ:

- а) правовий експеримент;
- б) правове прогнозування;
- в) порівняльне правознавство;
- г) формально-юридичний.

2) Засновниками і представниками якої теорії виникнення держави є Конфуцій, Арістотель, Філмер:

- а) потестарной теорії;
- б) патримоніальній теорії;
- в) патріархальній теорії;
- г) психологічній теорії.

3) Формою територіального пристрою держави є

- а) федерація;
- б) монархія;
- в) республіка;
- г) теократія.

ВАРИАНТ 16

План.

1. Соціально-правовий механізм забезпечення (реалізації, охорони та захисту) прав людини
2. Сутність права. Принципи права.
3. Способи (форми) викладення норм права у статтях нормативно-правового акта.
4. Практичне завдання: **Яке з понять ширше по сенсу: «політична влада» або «державна влада»? Обґрунтуйте відповідь.**
5. Тестове завдання: із запропонованих варіантів відповіді оберіть один або декілька правильних.

1) Від галузевих юридичних наук теорія держави і права відрізняється тим, що це наука:

- а) абстрактна;
- б) суспільна;
- в) методологічна;
- г) природна.

2) Які ознаки характерні для суспільної влади в первісному суспільстві:

- а) належала всій родовій общині в цілому;
- б) спиралася на спеціальний апарат примушення;
- в) вищою владою були загальні збори (рада);
- г) здійснювалася в рамках певної території.

3) Право розглядається в сучасній науці

- а) як форма насильства держави над особою;
- б) як міра дозволеної поведінки;
- в) як система загальнообов'язкових правил поведінки;
- г) як морально-етичні засади суспільства.

ВАРИАНТ 17

План.

1. Предмет і метод правового регулювання як підвалини формування системи права
2. Правові акти.
3. Основні напрями розвитку правової системи України в сучасних умовах.

4. Практичне завдання: **Охарактеризуйте форму сучасної української держави** (форма правління, форма державного пристрою, політичний режим)

5. Тестове завдання: із запропонованих варіантів відповіді оберіть один або декілька правильних.

1) Систему юридичних наук складають:

- а) природні, суспільні, технічні науки;
- б) галузеві, міжгалузеві, історико-теоретичні науки;

в) фундаментальні, прикладні, пізнавальні науки.

г) точні, природні, гуманітарні науки.

2) Яке з перерахованих понять якнайповніше відповідає визначенню – «Правила поведінки, регулюючі відносини між людьми»:

а) звичаї;

б) право;

в) соціальні норми;

г) вдачі.

3) На якому принципі ґрунтується організація державної влади в Україні

а) принцип трипартизма

б) принцип розділення влади;

в) принцип двовладдя

г) принцип наукової обґрунтованості.

ВАРИАНТ 18

План.

1. Система законодавства. Співвідношення системи права і системи законодавства

2. Норми моралі і норми права: їх зв'язок і взаємодія

3. Історія ідеї прав людини. Теорія трьох поколінь прав людини.

4. Практичне завдання: **Назвіть основні риси і приведіть приклади державних утворень з конфедеративною формою територіального пристрою (не менш 4-х). Яке співвідношення понять «правотворчість» і «законотворчість»?**

5. Тестове завдання: із запропонованих варіантів відповіді оберіть один або декілька правильних.

1) Сукупність певних фундаментальних правових понять утворює:

а) правову категорію;

б) галузь права;

в) думка;

г) концепцію.

2) Основою якої теорії государствообразования є положення про те, що державі передує природний стан людини:

а) психологічній теорії;

б) органічній теорії;

в) договірній теорії;

г) волюнтаристській теорії.

3) Яке поняття найтісніше зв'язане, в логико-смысловом відношенні з виразом «єдина територія»:

а) республіка;

б) авторитаризм;

в) конфедерація;

г) федерація.

ВАРИАНТ 19

План.

1. Поняття і ознаки норм права.

2. Поняття, основні ознаки і структура системи права

3. Класифікація норм права.

4. Практичне завдання: **Приведіть приклади сучасних держав з монархічною формою правління (не менш 4-х). Дайте їх видову характеристику (абсолютна, дуалістична, парламентська)**

5. Тестове завдання: із запропонованих варіантів відповіді оберіть один або декілька правильних.

1) Предмет теорії держави і права складають:

а) загальні закономірності виникнення, розвитку і функціонування держави і права, їх суть;

б) приватні закономірності виникнення, розвитку і функціонування державно-правових явищ, їх суть;

в) дослідження певної сфери державного життя і конкретної галузі права;

г) всі відповіді правильні.

2) Мононорми це:

а) правила поведінки, що регулювали відносини між людьми на основі їх релігійних уявлень;

б) норми, регулюючі схожі суспільних стосунків;

в) єдині, нерозчленовані специфічні правила поведінки;

г) правила поведінки регулюючі відносини на основі первісних уявлень про добро і зло.

3) Не є елементом механізму держави:

а) державні органи;

б) державні підприємства;

в) політичні партії

г) державні установи і організації.

ВАРИАНТ 20

План.

1. Джерела права.

2. Класифікація структурних елементів норми права за ступенем визначеності та складом

3. Дія нормативно-правового акта в часі.

4. Практичне завдання: **Чи є Україна зараз правовою державою? Обґрунтуйте відповідь**

5. Тестове завдання: із запропонованих варіантів відповіді оберіть один або декілька правильних.

1) Яке з понять не є характеристикою територіального пристрою держави

а) федерація;

б) монархія;

в) республіка;

г) теократія.

2) Назвіть авторів, на працях яких ґрунтується цивілізаційний підхід до типології держави:

- а) Маркс До., Енгельс Ф., Ленін В.;
- б) Боден Же., Кельзен Р., Джеферсон С.;
- в) Тойнбі А., Уолт Ростоу, Вебер М.;
- г) Поппер До., Адамс Дж., Пейнт Т.

3) У якому суспільстві відносини регулювалися «мононормами»:

- а) у первісному суспільстві;
- б) у рабовласницькому суспільстві;
- в) у феодальному суспільстві;
- г) у раннебуржуазном.

ВАРИАНТ 21

План.

1. Види нормативно-правових актів
2. . Способи (форми) викладення норм права у статтях нормативно-правового акта
3. Законодавство, його структура.

4. Практичне завдання: **Приведіть приклади сучасних держав з республіканською формою правління: а) президентська республіка; б) парламентська республіка; у) парламентсько-президентська республіка; г) президентсько-парламентська республіка.**

5. Тестове завдання: із запропонованих варіантів відповіді оберіть один або декілька правильних.

1) До якого поняття слід віднести визначення: «Організація усередині суспільства, яка володіє монополією на законне насильство»:

- а) держава;
- б) правоохоронні органи;
- в) політична організація суспільства;

г) армія.

2) Основою якої теорії державообрановаання є положення про те, що державі передує природний стан людини:

а) органічній теорії;

б) психологічній теорії;

в) договірній теорії;

г) волюнтаристській теорії.

3) Якого підходу до визначення права не існує

а) право як міра свободи;

б) право як міра державного примусу;

г) право як система загальнообов'язкових норм;

в) право як вираз справедливості.

ВАРИАНТ 22

План.

1. Норми-звичаї і норми права. Корпоративні норми і норми права.
2. Конституція — основний закон громадянського суспільства і держави.
3. Склад (структура) правовідносин.

4. Практичне завдання: **Приведіть приклади сучасних держав з монархічною формою правління (не менш 4-х). Дайте їх видову характеристику (абсолютна, дуалістична, парламентська)**

5. Тестове завдання: із запропонованих варіантів відповіді оберіть один або декілька правильних.

1) Які чинники є вирішальними у визначенні цілей і завдань держави на відповідному етапі його розвитку:

а) форма державного правління;

б) адміністративно-територіальний устрій;

в) суть і соціальне призначення держави;

г) ступінь демократизму.

2) Назвіть авторів, на працях яких ґрунтується цивілізаційний підхід до типології держави:

- а) Маркс До., Енгельс Ф., Ленін В.;
- б) Боден Же., Кельзен Р., Джеферсон С.;
- в) Тойнбі А., Уолт Ростоу, Вебер М.;
- г) Поппер До., Адамс Дж., Пейнт Т.

3) Які види юридичних актів не існують:

- а) правотворчі;
- б) правоохоронні;
- в) акти реалізації права;
- г) акти, що замінюють право.

ВАРИАНТ 23

План.

1. Суб'єктивне право і суб'єктивний обов'язок як основний юридичний зміст правовідносин.
2. Види законів.
3. Поняття і основні форми реалізації норм права.
4. Практичне завдання: **Яке з понять ширше за сенсом: «політична влада» або «державна влада»? Обґрунтуйте відповідь.**
5. Тестове завдання: із запропонованих варіантів відповіді оберіть один або декілька правильних.

1) Підберіть поняття до цього визначення: «Комплекс загальнотеоретичних принципів, логічних і спеціальних наукових методів дослідження основних закономірностей державно-правових явищ»:

- а) ідеологія;
- б) аксиологія;
- в) методологія;
- г) онтологія.

2) У якому суспільстві відносини регулювалися «мононормами»:

- а) у первісному суспільстві;

- б) у рабовласницькому суспільстві;
- в) у феодальному суспільстві;
- г) у ранньобуржуазному.

3) Яке з понять не є характеристикою територіальної держави

- а) федерація;
- б) монархія;
- в) республіка;
- г) теократія.

ВАРИАНТ 24

План.

1. Основні стадії застосування норм права.
2. Дія нормативно-правового акта в просторі і за колом осіб.
3. Норми-звичаї і норми права.
4. Практичне завдання: Назвіть основні риси та приведіть приклади державних утворень з конфедеративною формою територіального устрою (не менш 4-х).
5. Тестове завдання: із запропонованих варіантів відповіді оберіть один або декілька правильних.
  - 1) Підберіть поняття до визначення: «Загальне правило поведінки людей, що є зразком, еталоном, масштабом, яким вони повинні керуватися»:
    - а) норма;
    - б) мода;
    - в) право;
    - г) звичай.
  - 2) Систему юридичних наук складають:
    - а) природні, суспільні, технічні науки;
    - б) галузеві, міжгалузеві, історико-теоретичні науки;
    - в) фундаментальні, прикладні, пізнавальні науки.

г) описові, роз'яснювальні, правозастосовні науки.

3) Реалізація суверенітету держави усередині країни має вираз:

а) у єдності і розповсюдженні державної влади на все населення та громадські організації країни;

б) у незалежності її у сфері взаємин цієї держави з іншими державами;

в) у забезпеченні та підтримці цивілізованого правопорядку усередині держави і на світовій арені;

г) у неприпустимості втручання у внутрідержавні справи ззовні.

ВАРИАНТ 25

План.

1. Підзаконний нормативний акт. Відомчий акт.
2. Поняття галузі та інституту законодавства. Причини розбіжності деяких галузей права і галузей законодавства.
3. Суб'єкти правовідносин. Юридичний факт. Фактичний (юридичний) склад.

4. Практичне завдання: **Назвіть основні риси і приведіть приклади державних утворень з конфедеративною формою територіального пристрою (не менш 4-х). Яке співвідношення понять «правотворчість» і «законотворчість»?**

5. Тестове завдання: із запропонованих варіантів відповіді оберіть один або декілька правильних.

1) Сукупність певних фундаментальних правових понять утворює:

а) правову категорію;

б) галузь права;

в) думка;

г) концепцію.

2) Основою якої теорії государствообрання є положення про те, що державі передують природний стан людини:

а) психологічній теорії;

б) органічній теорії;

в) договірній теорії;

г) волюнтаристській теорії.

3) Яке поняття найтісніше зв'язане, в логико-смысловом відношенні з виразом «єдина територія»:

- а) республіка;
- б) авторитаризм;
- в) конфедерація;
- г) федерація.

Рекомендована література

Нормативно-правові акти:

1. Конституція України. Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. - К.: Право, 1996. - 36 с.
2. Декларація про державний суверенітет України // Відомості Верховної Ради УРСР.- 1990.- № 31. Ст. 429.
3. Акт проголошення незалежності України // Відомості Верховної Ради України - 1991.- № 38.- Ст. 502.
4. Конституція Автономної Республіки Крим від 21 жовтня 1998 року // Відомості Верховної Ради України. -1999. - № 5-6. - Ст. 43
5. Загальна декларація прав людини. Прийнята ГА ООН 10 грудня 1948 р. / Права людини. Міжнародні договори України, декларації, документи. – К.,1992.
6. Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права. Прийнятий ГА ООН 16 грудня 1966 р. / Права людини. Міжнародні договори України, декларації, документи. – К.,1992.
7. Міжнародний пакт про громадянські та політичні права. Прийнятий ГА ООН 16 грудня 1966 р. / Там же.
8. Європейська Конвенція про захист прав людини та основних свобод від 4 листопада 1950 р. / Збірник законодавчих актів із питань громадянства. – К.: РІО МВС України, 1997. Див. також: Протокол № 4 від вересня 1963 р. і № 7 від 22 листопада 1984 р. до Європейської Конвенції. Там же. – С.13-15.
9. Кодекс поведінки посадових осіб у підтриманні правопорядку. Прийнято резолюцією 34/169 ГА ООН від 17 грудня 1979 р. / Права людини і професійні стандарти для юристів в документах міжнародних організацій. / Упоряд. Т. Яблонської. – К.: Сфера, 1999.
10. Про забезпечення функціонування української мови як державної: Закон України від 25 квітня 2019 року// Відомості Верховної Ради України. – 2019. - №21. – ст. 81. Із змінами.
11. Виборчий кодекс України// Відомості Верховної Ради України. – 2020. - №7, №8, №9. – ст. 48. Із змінами.
12. Про всеукраїнський референдум: Закон України від 26 січня 2021 року // Офіційний вісник України. – 2021. - №31. – стор. 11, стаття 1762, код акта 104261/2021.
13. Закон України «Про правотворчу діяльність України» від 24 серпня 2023 р. // Голос України. — 19.09. 2023. — № 32.
14. Про засади державної політики національної пам'яті Українського народу: Закон України //Голос України від 29.08.2025. - №171.

Література:

1. Арсентьева О., Котова Л., Татаренко Г. Правове виховання молоді як основа формування правосвідомого суспільства// Scientific Letters of Academic Society of Michal Baludansky. – Slovakia: Academic Society of Michal Baludansky, 2017. - № 5. – С. 9-12.
2. Барабаш Ю., Берченко Г. Чи здатна захистити себе демократія в умовах війни? (На досвіді державного будівництва під час російської агресії) // Право України. – 2023. - №1. - с. 54-75.
3. Батанов О. Народовладдя та муніципальна влада: феноменологія співвідношення і взаємодії// Право України. - 2019.- №10. – с.175-194.
4. Білак М. Подвійні стандарти застосування Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод та практики Європейського суду з прав людини судами України// Право України. - 2018.- №2. – с. 170-184.
5. Бірюкова А. Співвідношення звичаю та закону: історичний аналіз // Право України. – 2008. - №3. – С. 41-44.
6. Бобровник С.В. Загальна теорія права. Нормативний курс. Підручник. Вид-во Юрінком Інтер. К.-2023.-с.596.
7. Бобровник С.В. Проблеми теорії держави і права. Курс лекцій. - К.: КУП, 2004.
8. Богуцький П. Нелінійна раціональність системи права// Право України. - 2018.- №6. – с.182-194.
9. Бойко І. Вступ до актуальної теми Питання концепції наукової доктрини Української державності// Право України. – 2024. - №11. - с.9-18.
10. Бориславська О. Конституційна юрисдикція в умовах європейської моделі конституціоналізму// Право України. - 2018.- №4. – с.93-107.
11. Венгер В. Забезпечення системності національного законодавства в умовах війни: парламентський практичний вимір// Право України. – 2023. - №1. - с 76-93.
12. Головатий С. Тріада європейських цінностей – верховенство права, демократія, права людини – як основа українського конституційного ладу (частина третя: права людини) // Право України. - 2015. - № 1. - с. 13.
13. Гончаренко В. Конституція Української Народної Республіки 1918 р. – вінець законодавчої діяльності Української Центральної Ради// Право України. - 2018.- №4. – с.11-24.
14. Городовенко В. Реалізація принципу верховенства права у цивільному судочинстві в умовах реформування правосуддя// Право України. - 2018.- №3. – с.65-78.
15. Грищук О. Філософія людської гідності у праві// Право України. - 2018.- №9. – с.14-28.
16. Добрянський С. Вплив Загальної декларації прав людини на формування фундаментальних правозахисних актів Європейського Союзу// Право України. - 2018.- №9. – с.140-150.
17. Добрянський С. Юридичне гарантування дотримання прав людини інституціями Європейського Союзу: перспективи удосконалення // Право України. - 2015. - № 2. - с.151
18. Загальна теорія держави і права: Підручник для студентів юридичних спеціальностей вищих навчальних закладів / М.В. Цвік, В.Д. Ткаченко, Л.Л. Рогачова та ін.; За ред. М.В. Цвіка, В.Д. Ткаченко, О.В. Петришина. —Харків: Право, 2002.
19. Загальна теорія держави і права: стереотипне видання. За ред. О.В. Зайчука, Н.М. Оніщенко. Вид. Юрінком Інтер. – К. – 2016. - с. 400.
20. Загальна теорія права : підручник / М. С. Кельман, В. М. Стратонов. – Вид. 6-те, доп. – Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. – 742 с.

21. Загальна теорія права. Підручник. [За редакцією доктора юридичних наук, професора, дійсного члена \(академіка\) НА ПрН України О. В. Петришина.](#) Вид-во Право. – 2020. – с.568.
22. Зайчук О. В. Сучасна правова енциклопедія. Вид. Юрінком Інтер. – К. – 2015. – 408с.
23. Камінська Н. Правові цінності Європейського Союзу та їхній вплив на національні правопорядки// Право України. – 2024. - №7. - с.56-78.
24. Камінська Н., Демиденко В. Україна – рушійна сила утвердження свободи, демократії, безпеки, прав людини та верховенства права як першооснови нового світового і європейського правопорядку// Право України. – 2025. - №2. - с.25-43.
25. Ковальчук В. Конституційна ідентичність і національні цінності в умовах перманентних загроз державному суверенітету України// Право України. – 2025. - №2. - с.39-55.
26. Козюбра М. Доктрина природного права: через історичні злети й падіння до визнання основою найважливіших досягнень сучасної правової теорії та практики// Право України. – 2021. - №1. - с. 12-42.
27. Костенко О. Що таке природне право? Концепція природного права у світлі соціального натуралізму// Право України. – 2021. - №1. - с. 115-138.
28. Котова Л.В., Петрушков С.С. Техніко-юридичні помилки у нормативно-правових актах України. Актуальні проблеми права: теорія і практика : Збірник наукових праць. № 2 (42). 2021 С. 92-101 DOI: <https://doi.org/10.33216/2218-5461-2021-42-2-98-108>
29. Крестовська Н.М., Матвєєва Л.Г. Теорія держави і права. Підручник. Практикум. Тести. Вид-во Юрінком Інтер. К.-2023.-с.584.
30. Лук'янов Д. Правова система: поняття та різноманітність у сучасному світі // Право України. - 2019.- №3. – с.158-176.
31. Лук'янов Д. Правові системи світу: історія і сучасність правосімейного підходу до їх типологізації// Право України. - 2015. - №9. – с. 81.
32. Максимов С. Теорія природного права: концептуальний і доктринальний виміри// Право України. – 2021. - №1. - с. 43-65.
33. Мартинюк Р. Класифікація форми правління: проблема вибору критеріїв// Право України. - 2018.- №12. – с.207-219.
34. Мартинюк Р. Змішана республіка – напівпрезидентська форма правління? // Право України. - 2018.- №1. – с.172-183
35. Мельник Р. Принцип законності vs. принцип правомірності: до питання про оновлення юридичних засад діяльності органів публічної влади// Право України. - 2018.- №11. – с.14-31.
36. Мішина Т. Муніципальна реформа в Україні: стан і перспективи// Право України. - 2018.- №4. – с.126-138.
37. Мороз А. Держава і місцеве самоврядування в Україні як інститути утвердження влади народу (питання взаємодії)// Право України. – 2021. - №2. - с. 42-51.
38. Остапенко Г. Легальність, легітимність і правова визначеність у сучасних політико-правових реаліях 2022–2023 рр.. // Право України. – 2023. - №3. - с.54-71.
39. Рабінович П. Універсальний канон людських прав// Право України. - 2018.- №9. – с.109-123.
40. Рабінович П. На шляху до формування доктрини основоположних прав людини //Право України. – 2022. - №1. - с. 23-38.
41. Рабінович П., Рабінович С., Панкевич О. Праворозуміння – концептуально-методологічний фундамент формування та розвитку правової доктрини (за матеріалами журнальної дискусії 2021–2023 рр.) // Право України. – 2023. - №1. - с 18-33.

42. Рабінович С. Загальна декларація прав людини як основа міжнародної концепції допустимих обмежень основоположних прав// Право України. - 2018.- №9. – с.151-166.
43. Селіванов О. Ухвали Конституційного Суду України та їх юрисдикційне призначення // Право України. - 2015. - № 4. - с.157.
44. Скрипнюк О., Скрипнюк О. Демократична, соціальна, правова держава в контексті національної ідеї України// Право України. – 2021. - №2. - с. 52-62.
45. Скрипнюк О.В. Забезпечення ефективності функціонування системи демократичної влади: Україна і зарубіжний досвід// Право України. - 2015. - №5. – С. 72.
46. Слінько Т. Гарантування свободи слова як елемент сучасного конституціоналізму// Право України. - 2018.- №4. – с.108-125.
47. Слободянюк П. Захист прав людини від злочинних посягань – новий доктринальний підхід// Право України. - 2018.- №5. – с.196-206.
48. Софінська І. Світоглядне ядро громадянства: від традиційних до емансипативних цінностей // Право України. - 2019.- №5. – с.138-150.
49. Стефанчук Р. Юридична природа народовладдя як політико-правової категорії // Право України. - 2019.- №10. – с.13-24.
50. Татаренко Г.В. Індекс верховенства права як показник забезпечення правового середовища/ Г.В. Татаренко / Університетська наука. Проблеми міжнародної інтеграції : тези доповід. Міжнар. наук.-практ. конф. – 3-5 травня 2017 р. – Сєверодонецьк : вид-во СНУ ім. В. Даля, 2017. – С. 91-93
51. Татаренко Г.В., Алієва К.Е. Проблеми взаємодії міжнародних органів та організації з питань моніторингу прав дитини в умовах збройного конфлікту з національними органами та організаціями// Актуальні проблеми права: теорія і практика: Збірник наукових праць № 1 (35). – 208 с. - С. 167-174.
52. Татаренко Г.В., Арсєнтьєва О.С. Інформаційна агресія Російської Федерації проти України: історичні паралелі// Актуальні проблеми права: теорія і практика: Збірник наукових праць № 1 (35). – 208 с.– С. 175-182.
53. Теорія держави і права: Навчальний посібник, 2-ге видання, доповнене Т.Г. Каткова, Х.: Право, 2020. – 96с.
54. Теорія держави і права: підруч. / за ред О. В. Петришин, С. П. Погребняк, В. С. Смородинський та ін. Вид. Право. – К. – 2015. – с. 368.
55. Теплюк М. Конституційне визначення публічної влади – ключова ланка юридичної доктрини України// Право України. – 2021. - №2. - с. 29-41.
56. Теплюк М., Ющик О. Юридична доктрина: до визначення поняття// Право України. – 2022. - №10. - с. 59-69.
57. Тітов М. Визначення правових дефініцій як ключ до успішного продовження реформи з децентралізації влади в Україні// Право України. - 2019.- №3. – с.287-295.
58. Токарська А., Софінська І. Сучасна правова доктрина громадянства: проблеми та перспективи розвитку// Право України. - 2018.- №4. – с.147-164.
59. Хоменко М. Визначення основних вимог до правових норм у процесі нормопроєктування// Право України. – 2021. - №12. - с. 64-73.
60. Шевчук С. Людська гідність у системі конституційних цінностей// Право України. - 2018.- №9. – с.29-40.
61. Шемшученко Ю., Пухтинський М. Проблеми децентралізації публічної влади в контексті підвищення її ефективності// Право України. - 2015. - №5. – С. 28.
62. Шемшученко Ю., Скрипнюк О. Зміцнювати, а не розхитувати державний суверенітет // Право України. - 2015. - № 8. – с. 15.
63. Ющик О. Демократія і народовладдя в Україні як предмет юридичної доктрини// Право України. - 2019.- №10. – с.25-39.
64. Ющик О. Про “посткласичну теорію права” та її наукову новизну//Право України. – 2022. - №2. - с. 9-20.

65. Ющик О. Юридична доктрина України: актуальність і науково-методологічні основи// Право України. – 2021. - №2. - с. 13-28.

Інформаційні ресурси

Інформаційна система «Законодавство України» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws>.

Офіційний веб-сайт Міністерства юстиції [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://minjust.gov.ua/>

Офіційний веб-портал «Судова влада» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://court.gov.ua/>

Офіційний веб-сайт Офісу Генерального прокурора [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.gp.gov.ua/>

Офіційний веб сайт Міністерства внутрішніх справ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://mvs.gov.ua/>

Council of Europe [Електронний ресурс]. – Режим доступу: HELP
<http://help.elearning.ext.coe.int/>

Наукова бібліотека ім. М. Максимовича Київського національного університету ім. Тараса Шевченка [Електронний ресурс] – Режим доступу: www.library.univ.kiev.ua

Наукова бібліотека Національного університету “Києво–Могиллянська академія” [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.ukma.kiev.ua/ukmalib> Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського [Електронний ресурс] –

Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/>

Наукова Бібліотека СНУ ім. Володимира Даля [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://library.snu.edu.ua>

Національна Парламентська бібліотека України [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.nplu.kiev.ua/>

Рішення щодо України, винесені Європейським Судом з прав людини [Електронний ресурс] // Сайт Міністерства юстиції України. – Режим доступу: <https://minjust.gov.ua/m/rishennya-schodo-ukraini-vineseni-evropeyskim-sudom-z-prav-lyudini>

Центр розвитку українського законодавства [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.ulde.kiev.ua/news.php>

Факультет права, гуманітарних і соціальних наук СНУ ім. В. Даля [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://pravo-snu.com.ua/>

Юридична клініка «PRO BONO» при факультеті права, гуманітарних і соціальних наук СНУ ім. В. Даля [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://pravo-snu.com.ua/clinic/>

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
до контрольних робіт з дисципліни
«Теорія держави і права»
для здобувачів вищої освіти першого (бакалавр) рівня
галузь знань D Бізнес, адміністрування та право
D8 Право
(заочна форма навчання)
(Електронне видання)

Укладачі:
Михайло Іванович Антоненко
Любов Вячеславна Котова
Борис Григорович Розовський
Олена Сергіївна Арсентьєва
Ганна Сергіївна Сергієнко
Олег Ігорович Бутков

Редактор
Техн. редактор   О.В. Маслош
Оригінал-макет   О.В. Маслош

Підписано до друку _____
Формат 60x84^{1/16}. Папір типограф. Гарнітура Times.
Друк офсетний. Умов. друк. арк. №. Облік. вид. арк. ____.
Тираж ___ екз. Вид. № _____. Замов. № _____. Ціна договірна.

Видавництво Східноукраїнського національного університету
імені Володимира Даля

Адреса видавництва: вул. Іоанна Павла II, 17
Тел.+38(050)218 04 78, факс (06452) 4 03 42
e-mail: vidavnictvoSNU.ua@gmail.com